

ВРЕДНОСТИ ИНДИКАТОРА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У ЛС СЕНТА

1. ДЕФИНИСАЊЕ КЛАСА ИНДИКАТОРА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА И МЕТОД ИСТРАЖИВАЊА

Уважавајући потребу вредновања и поређења стања безбедности саобраћаја, користећи индикаторе безбедности саобраћаја (ИБС) у наставку су приказани резултати мерења индикатора безбедности саобраћаја према усвојеним класама. Свакој од класа је додељена и једна од боја, посматрано од најбоље до најлошије вредности индикатора безбедности саобраћаја, респективно: тамно зелена, жута, наранџаста, црвена и црна.

У делу анализе индикатора у вези употребе мобилних телефона у вожњи, биће приказан индикатор "% возача у саобраћајном току који не користе мобилни телефон током вожње", чије су класе приказане у Табели 1.1. Када су у питању индикатори заштитних система, користеће се следеће класе дефинисане у Табели 1.2. У делу анализе индикатора у вези понашања пешака биће приказан индикатор „% пешака, који прописно прелазе коловоз на обележеним пешачким прелазима (укупно за семафорисане и несемафорисане пешачке прелазе)“, користећи класе дефинисане у Табели 1.3.

Табела 1.1. Дефинисање боје индикатора безбедности саобраћаја у вези са не коришћењем мобилних телефона у вожњи и прелазака пешака на „зелено“ светло

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$99\% \leq \text{ИБС}$	
висока вредност ИБС	$98\% \leq \text{ИБС} < 99\%$	
средња вредност ИБС	$97\% \leq \text{ИБС} < 98\%$	
ниска вредност ИБС	$96\% \leq \text{ИБС} < 97\%$	
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 96\%$	

Табела 1.2. – Дефинисање боје индикатора у вези са заштитним системима

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$95\% \leq \text{ИБС}$	
висока вредност ИБС	$90\% \leq \text{ИБС} < 95\%$	
средња вредност ИБС	$80\% \leq \text{ИБС} < 90\%$	
ниска вредност ИБС	$70\% \leq \text{ИБС} < 80\%$	
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 70\%$	

Табела 1.3. Дефинисање боје индикатора безбедности саобраћаја у вези са преласком коловоза од стране пешака на обележеном пешачком прелазу

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$95\% \leq \text{ИБС}$	
висока вредност ИБС	$90\% \leq \text{ИБС} < 95\%$	
средња вредност ИБС	$85\% \leq \text{ИБС} < 90\%$	
ниска вредност ИБС	$80\% \leq \text{ИБС} < 85\%$	
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 80\%$	

2. ТАБЕЛА ВРЕДНОСТИ ИНДИКАТОРА У 2025. ГОДИНИ

Табела 2.1. Вредности свих индикатора за посматрану локалну самоуправу и Републику Србију (2025)

Индикатори	Индикатори	Насеље			Ван насеља			Укупно		
		ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ
Мобилни телефон	ПА	94,2	115	95,4	94,3	95	94,9	94,3	109	95,1
	ТВ	84,0	148	91,8	94,0	44	90,2	89,0	111	90,7
	БУС	77,3	141	91,5	71,4	151	91,2	74,4	154	91,2
Сигурносни појас	Возачи ПА	93,2	6	81,6	92,2	49	86,6	92,7	21	85,0
	Сувозачи ПА	78,3	93	78,7	83,7	100	84,3	80,9	101	82,3
	Предње седиште ПА	86,7	44	80,4	88,7	72	85,7	87,7	62	83,9
	Задње седиште ПА	58,2	8	22,6	66,2	12	37,2	64,1	4	32,5
	Возачи ТВ	72,0	35	60,0	90,0	11	66,7	81,0	14	64,9
	Сувозачи ТВ	62,5	43	49,8	54,5	96	57,1	57,9	86	55,2
	Предње седиште ТВ	70,7	39	57,9	83,6	23	64,9	77,3	27	63,1
	Возачи БУС	90,9	6	31,8	76,2	24	38,9	83,7	5	38,1
	Сувозачи БУС	33,3	72	34,2	100,0	1	37,4	54,5	40	37,6
	Предње седиште БУС	67,6	20	32,4	82,1	14	38,6	73,8	11	38,0
Заштитни системи за децу	Дечије седиште	77,4	55	65,6	81,3	46	71,7	79,4	55	69,9
	Сигурносни појас	83,3	7	46,3	61,8	56	49,0	71,9	30	49,3
	Укупно – деца	80,3	20	56,0	71,2	50	60,4	75,6	38	59,6
Заштитни системи – сви у ПА		85,0	14	75,2	85,0	53	80,3	85,0	26	78,7
Заштитне кациге	Возачи мопеда	75,9	61	59,6	100,0	1	63,7	89,1	34	61,6
	Путници на мопедима	85,7	41	58,6	100,0	1	62,9	92,9	18	60,8
	Возачи и путници на мопедима	77,8	60	59,4	100,0	1	63,5	89,7	34	61,4
	Возачи мотоцикала	91,4	85	87,4	100,0	1	90,7	95,2	66	89,2
	Путници на мотоциклима	83,3	100	86,4	100,0	1	89,7	90,9	91	87,4
	Возача и путника на мотоциклима	90,2	86	87,2	100,0	1	90,5	94,5	69	88,8
	Мопедиста и мотоциклиста	84,4	58	73,6	100,0	1	77,3	92,1	28	76,3
	Бициклисти	0,0	65	5,4	4,0	70	6,3	1,7	85	5,8
Пешаци	% прелазака на "зелено" светло	89,2	18	80,3	N/A	N/A	N/A	89,2	18	80,3
	% прелазака на ОПП	79,8	55	70,6	N/A	N/A	N/A	79,8	55	70,6
	% исправних прелазака	88,1	46	74,3	N/A	N/A	N/A	88,1	46	74,3
	% исправних прелазака деце	76,0	98	77,1	N/A	N/A	N/A	76,0	98	77,1
	% прелазака без ометања	96,4	70	94,8	N/A	N/A	N/A	96,4	70	94,8

Легенда:

Ранг – позиција посматране локалне самоуправе у односу на остале локалне самоуправе на подручју Републике Србије према конкретном индикатору.

ЛС – локална самоуправа

СРБ – Република Србија

ПА – путнички аутомобил

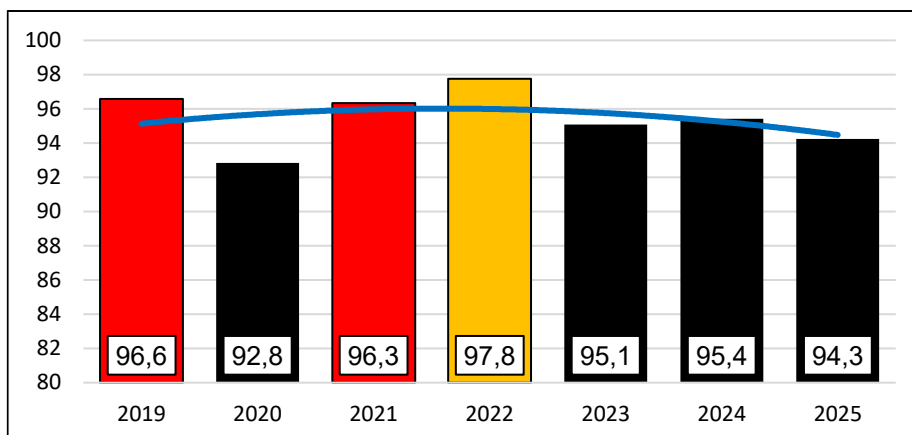
ТВ – теретна возила

БУС – аутобус

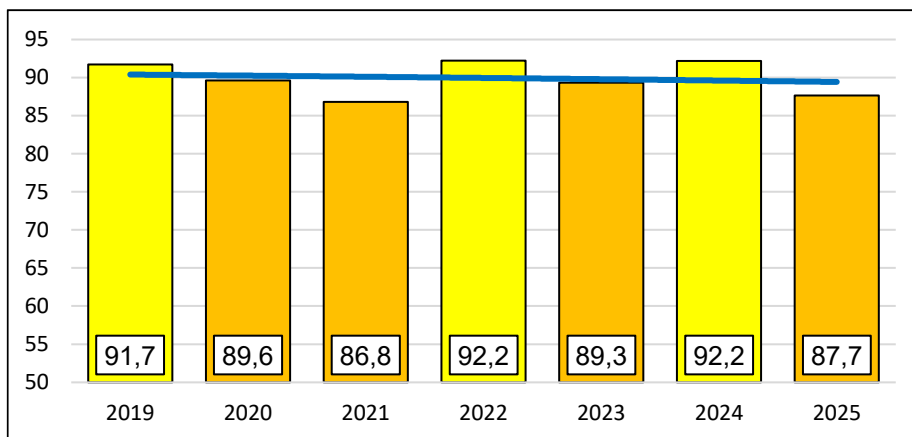
ОПП – обележени пешачки прелаз

N/A – подаци/ранг не постоје или нису доступни

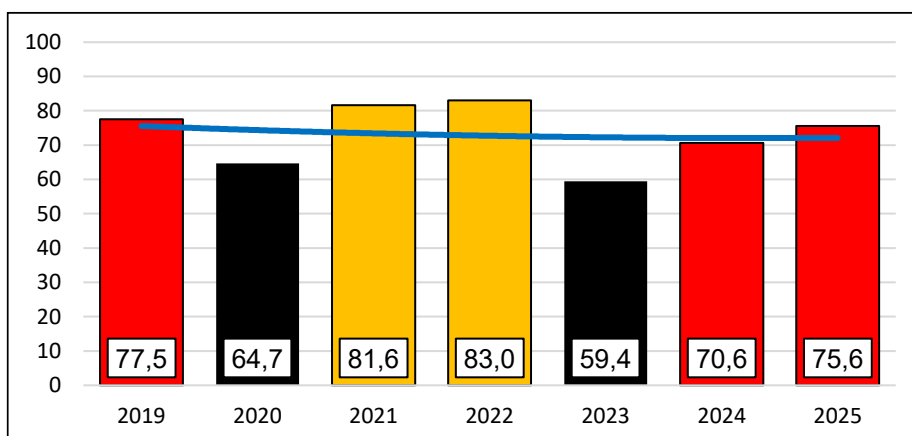
3. ТРЕНДОВИ НАЈВАЖНИЈИХ ИНДИКАТОРА ЗА ПЕРИОД 2019-2025

Дијаграм 3.1. Тренд % некоришћења мобилних телефона у возњи возача путничких аутомобила и доставних возила до 3,5t у посматраној локалној самоуправи (2019-2025)

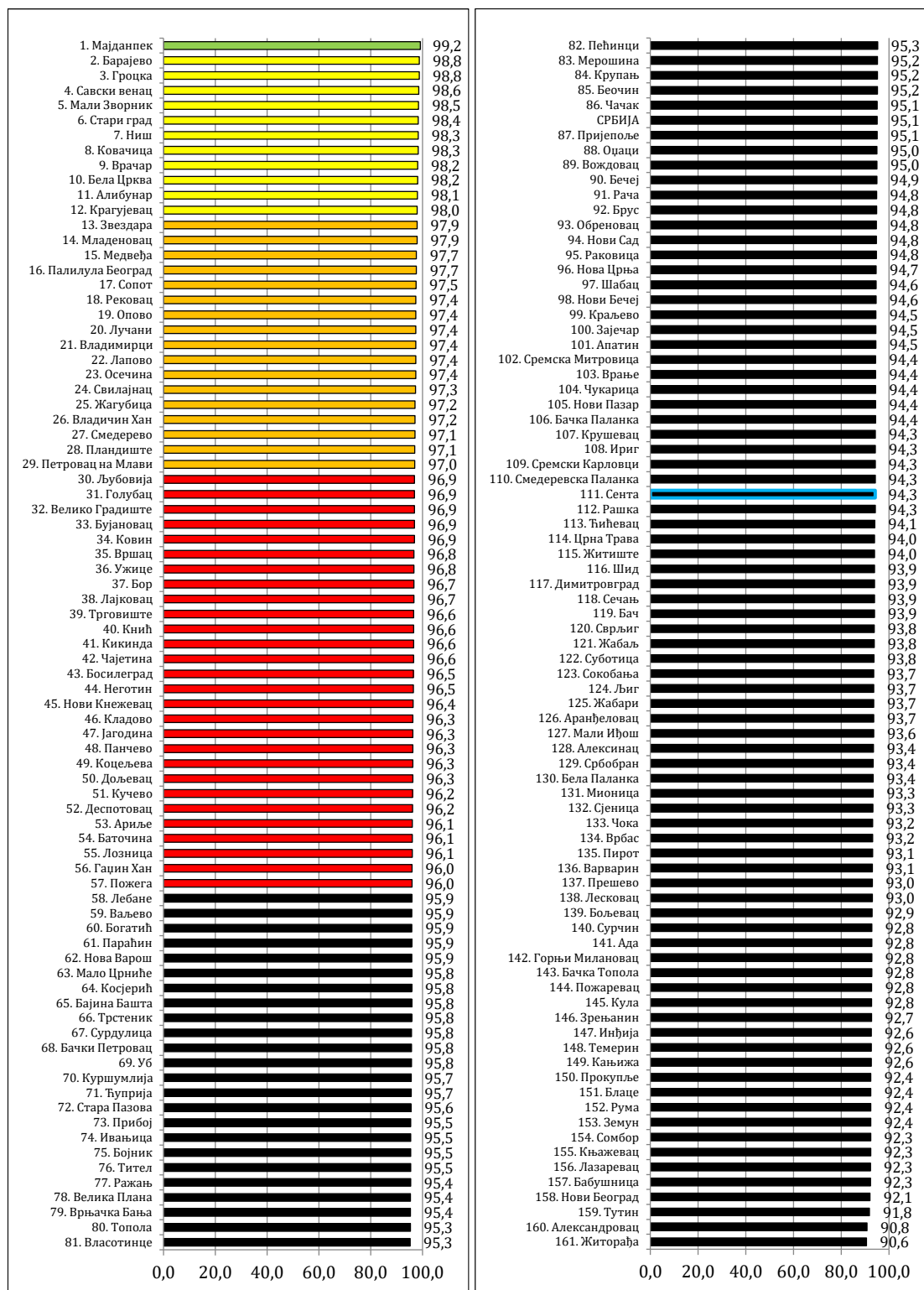
Дијаграм 3.2. Тренд % употребе сигурносног појаса на предњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t у посматраној локалној самоуправи (2019-2025)

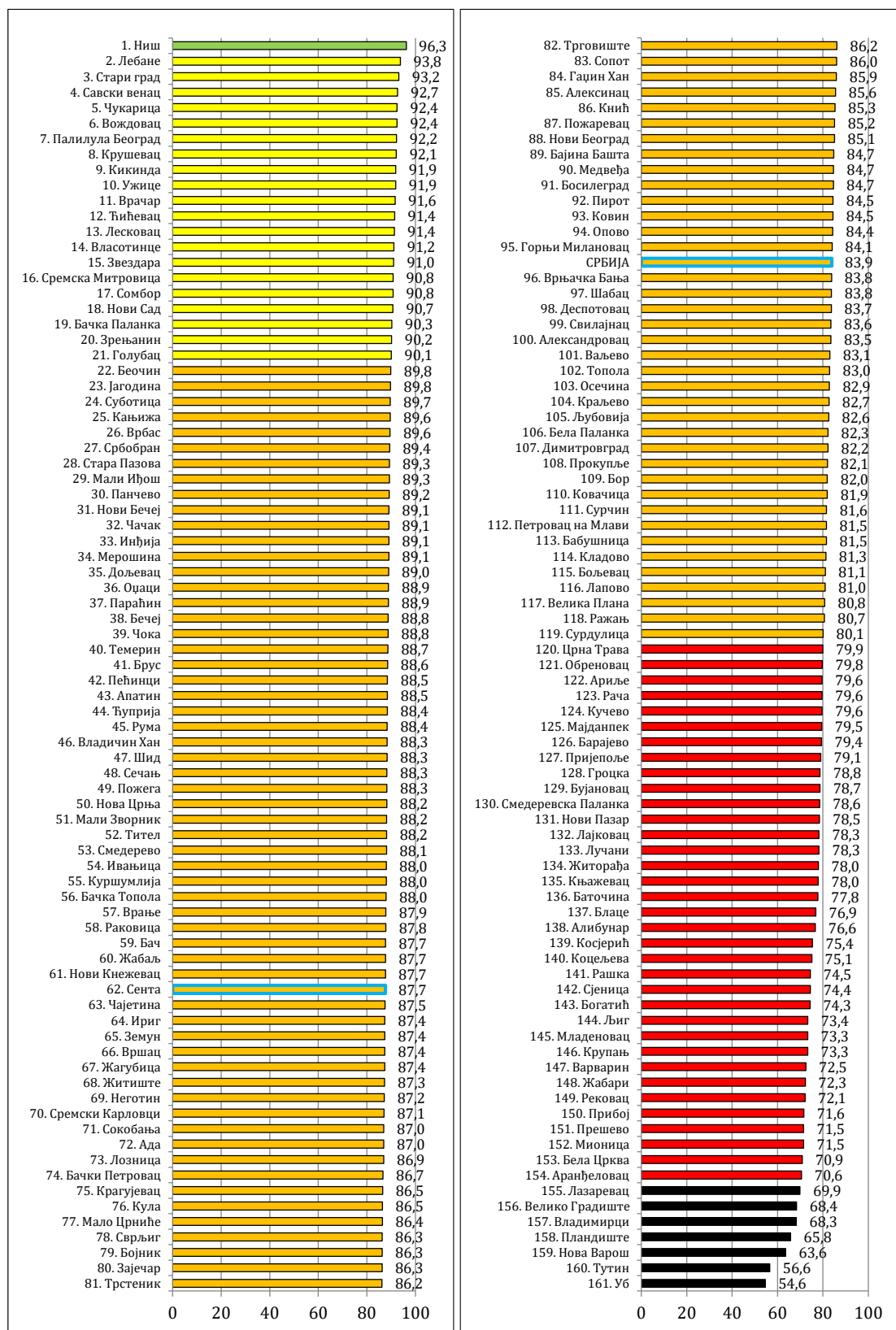
Дијаграм 3.3. Тренд % употребе заштитних система за децу до 12 година у посматраној локалној самоуправи (2019-2025)

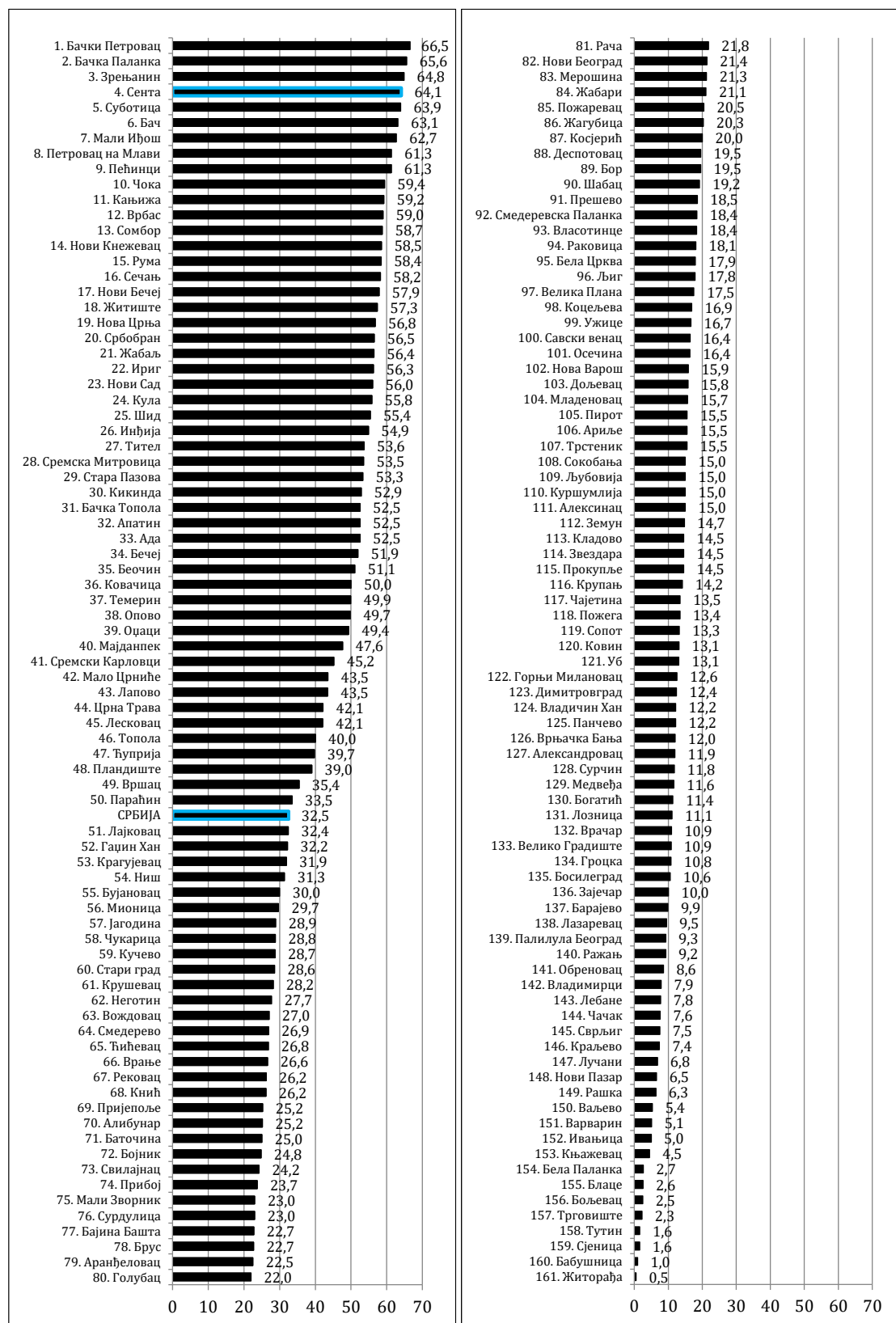
4. УПОРЕДНИ ПРИКАЗ НАЈВАЖНИЈИХ ИНДИКАТОРА ПО ЛОКАЛНИМ САМОУПРАВАМА ЗА 2025. ГОДИНУ

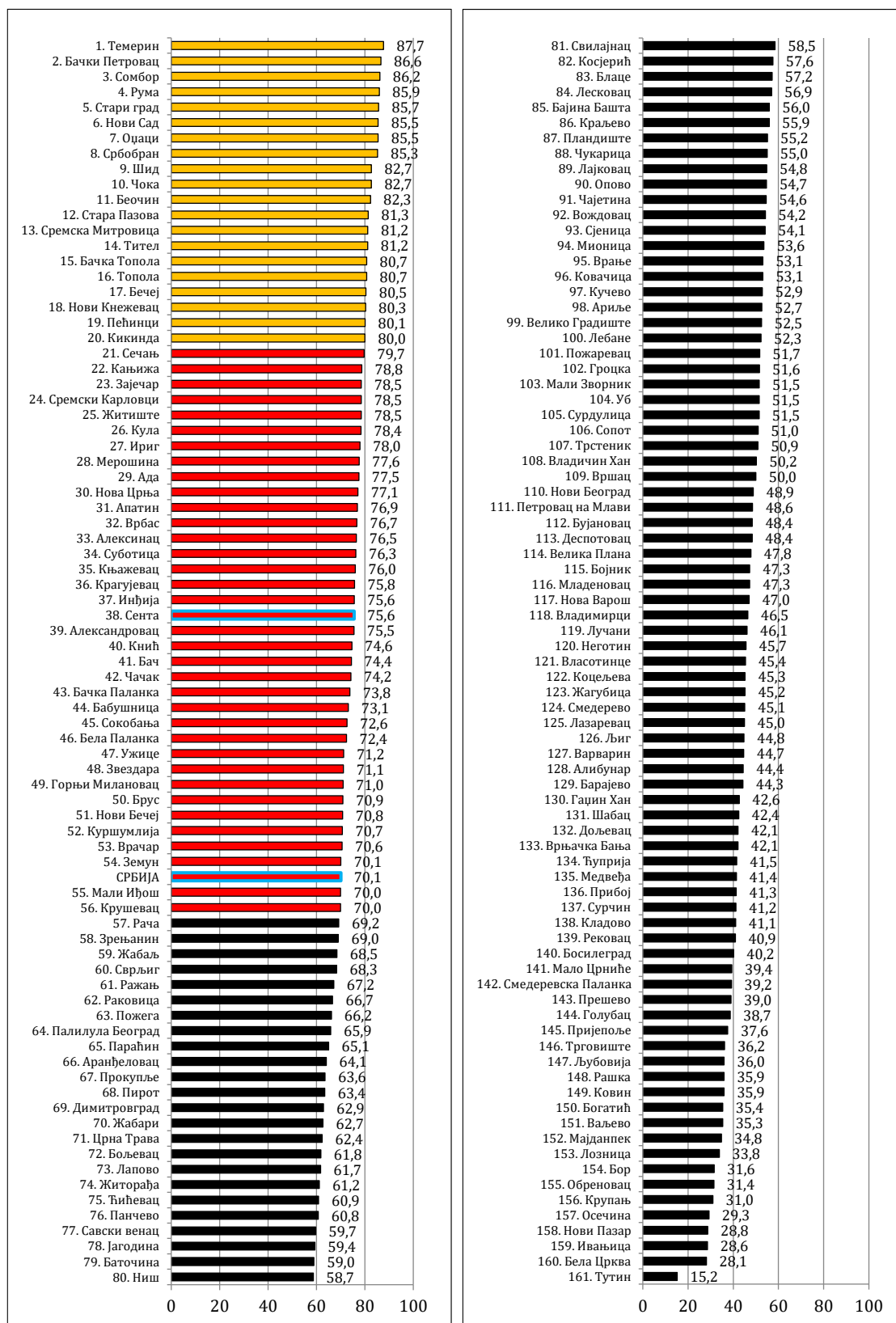
Дијаграм 4.1. % некористићења мобилних телефона у вожњи возача путничких аутомобила и доставних возила до 3,5t по локалним самоуправама

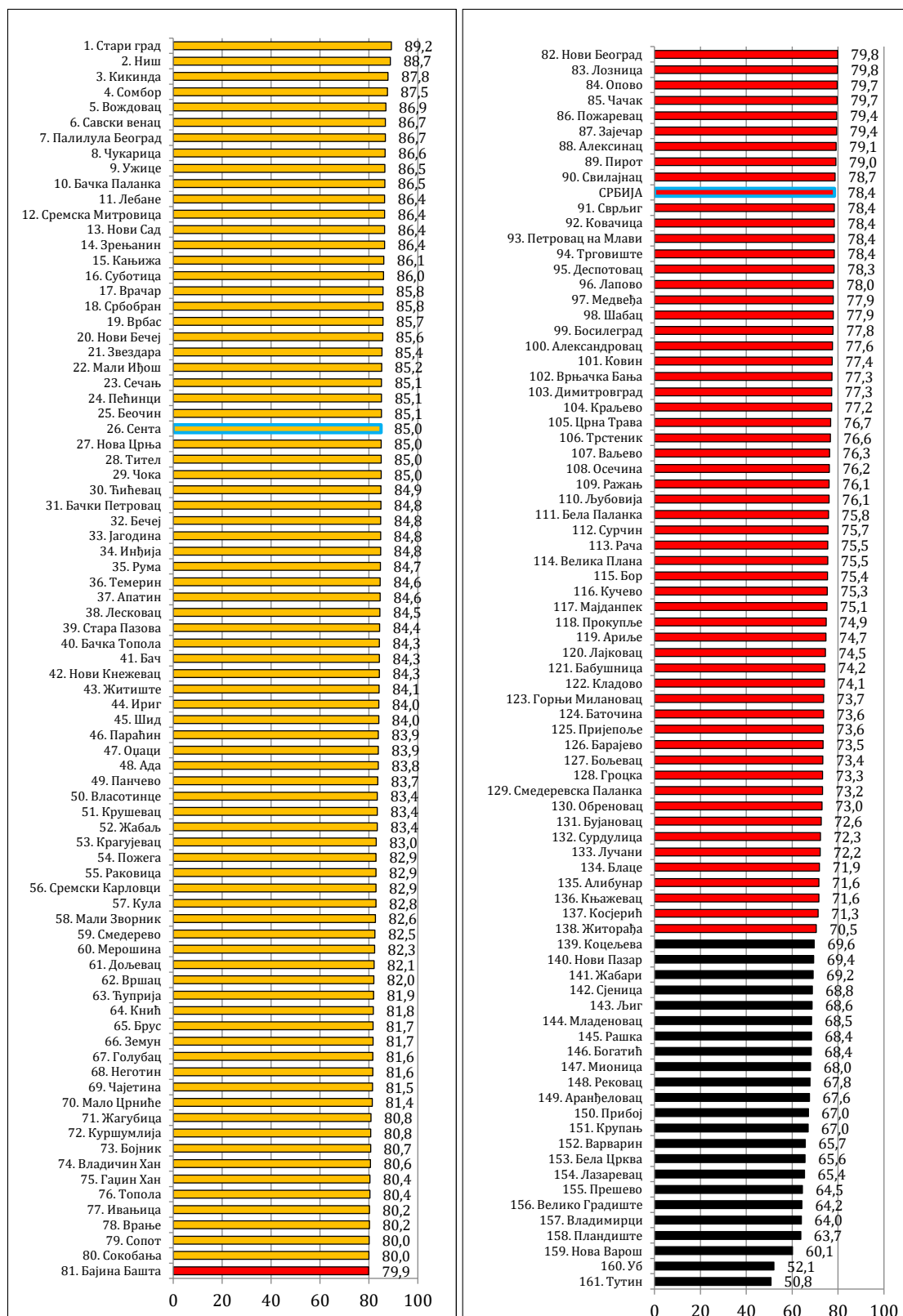
Дијаграм 4.2. % употребе сигурносног појаса на предњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t по локалним самоуправама

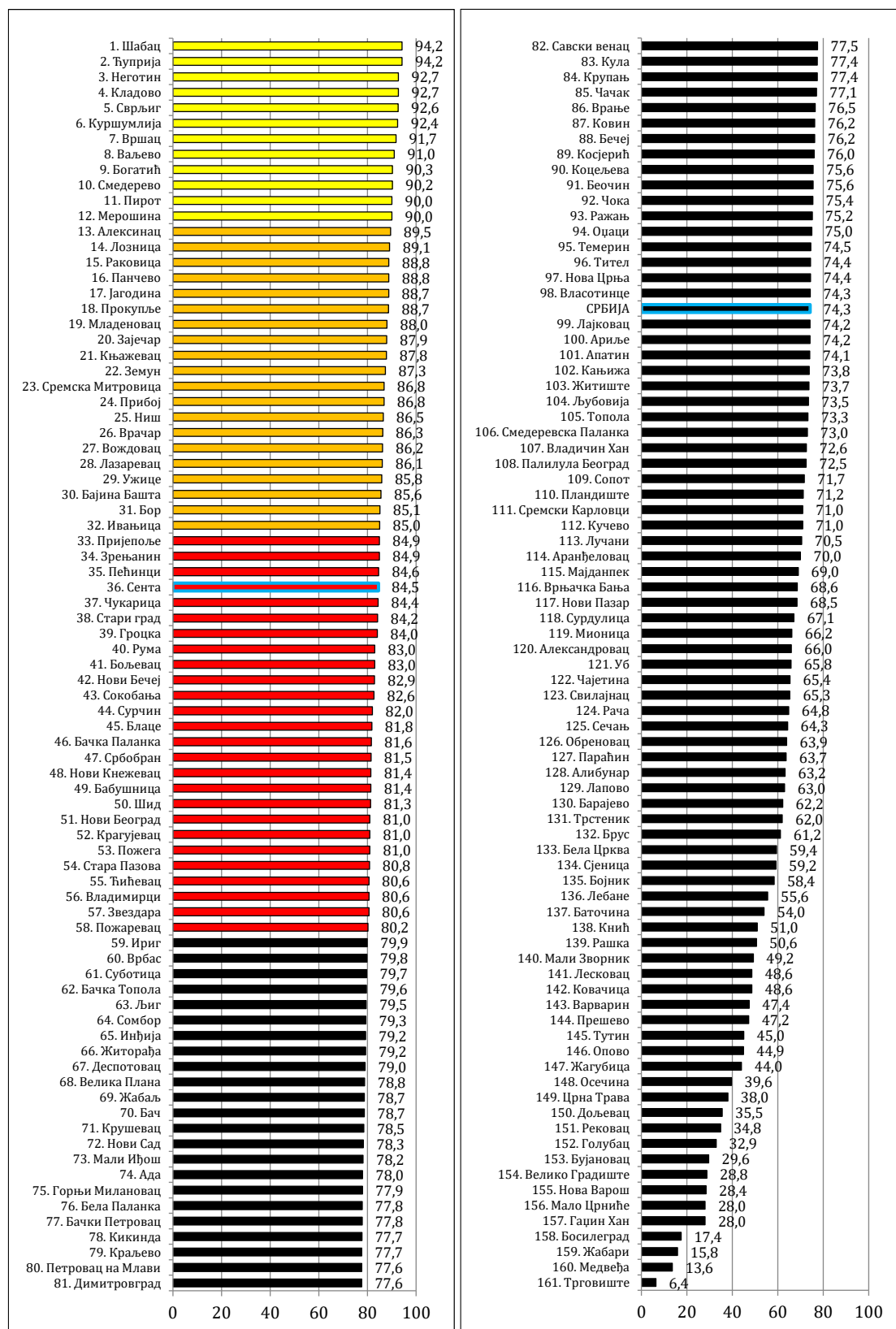
Дијаграм 4.3. % употребе сигурносног појаса на задњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t по локалним самоуправама

Дијаграм 4.4. % употребе заштитних система за децу до 12 година по локалним самоуправама

Дијаграм 4.5. % правилног коришћења сигурносних појасева, односно дечијих система заштите у путничким аутомобилима по локалним самоуправама

Дијаграм 4.6. % који прописно прелазе коловоз на обележеним пешачким прелазима (укупно за несемафорисане и несемафорисане пешачке прелазе) по локалним самоуправама

5. СИСТЕМАТИЗАЦИЈА КЉУЧНИХ ПРОБЛЕМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

Сагледавајући вредности индикатора безбедности саобраћаја за посматрану локалну самоуправу и поредећи их са резултатима за Републику Србију, као и са циљевима стратегије безбедности саобраћаја, кључни **проблеми безбедности саобраћаја** којима треба посветити пажњу на територији локалне самоуправе су:

- **Некоришћење мобилног телефона.** Иако је употреба мобилног телефона у путничким аутомобилима на релативно високом нивоу, индикатори за теретна возила и аутобусе су значајно испод републичког просека и налазе се у категорији ниских вредности, што указује на неповољне навике у овим категоријама возача.
- **Употреба сигурносног појаса на задњем седишту.** Вредност овог индикатора је и даље ниска, мада виша од националног просека. Ипак, укупни резултати указују на недовољну примену сигурносних појасева на задњем седишту, што представља један од најизраженијих проблема.
- **Употреба сигурносног појаса у ТВ и БУС возилима.** Иако постоје позитивни резултати код возача аутобуса у насељу, употреба појаса укупно посматрано остаје испод националног просека, а нарочито је ниска код сувозача и на појединим врстама путева, што указује на висок ниво ризика.
- **Коришћење заштитних система за децу.** Употреба дечјих седишта је изнад националног просека, али укупни индикатор безбедности деце и даље припада зони средњих вредности. То указује да је неопходно додатно унапређење у примени заштитних система током превоза деце.
- **Коришћење заштитних кацига.** Употреба кацига код мопедиста и мотоциклиста је генерално веома висока, а често достиже и максималне вредности. Ипак, поједини индикатори—нарочито код возача мопеда у насељу—налазе се у средњој зони, што указује на благ простор за унапређење.
- **Понашање пешака.** Вредности главних индикатора понашања пешака су изнад националног просека и налазе се у зони високих вредности. Ипак, индикатор прелазака деце је нешто нижи од просека и указује на потребу за додатним активностима усмереним ка безбедности деце у зони пешачких прелаза.

Агенција за безбедност саобраћаја
Бранко Стаматовић, в.д. директора

Приредили

Вељко Ђурчић
Бојана Миљковић
Младен Ковач
Ивана Панић
Катарина Митковић
Драгана Нојковић

Контакт подаци

Булевар Михајла Пупина 2 (источни улаз)
11070 Нови Београд
+381 11 3117 298
istrazivanja@abs.gov.rs

Штампа

Агенција за безбедност саобраћаја
2025. година

Сви подаци су јавно доступни у оквиру Интегрисане базе података о обележјима безбедности саобраћаја у Републици Србији, кроз WEB GIS апликацију, на адреси <https://bazaabs.abs.gov.rs/absPortal/>.